

PROJE DÖNGÜ YÖNETİMİ
Eđitim Programı

Eskişehir, Nisan 2010

PROGRAM KAPSAMI

- ▣ *PROJE YÖNETİMİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR*
- ▣ *PROJE YÖNETİM SÜRECİ*
- ▣ *PCM UYGULAMASI*

RUTİN FAALİYET/PROJE

ORTAK YANLAR:

- İNSANLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLİR,
- SINIRLI KAYNAKLARLA KISITLIDIR,
- PLANLANIR, GERÇEKLEŞTİRİLİR, KONTROL EDİLİR

RUTİN FAALİYET

- TEKRAR EDER

PROJE

- GEÇİCİ
- ÖZGÜN

PROJE NEDİR?

PROJE,

- organize edilmiş kurumsal bir yapı içinde
- özgün niteliklere sahip,
- bir defaya mahsus olarak gerçekleştirilen,
- önceden tespit edilmiş bir başlangıç ve bitiş noktası olan,
- işletmenin belirli bir dönemdeki stratejik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik
- birbiri ile bağlantılı eylemler bütünüdür.

PROJE NEDİR? ('DVM)

- KİMLER YÜRÜTÜR?
- SÜRESİ?

PROJE ÖRNEKLERİ:

- İNŞAAT İŞLERİ
- KALKINMA PROGRAMLARI
- SİYASİ PARTİ SEÇİM KAMPANYASI
- YENİ ÜRÜN/HİZMET TASARIMI
- VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

Projelerin Avantajları:

- ▣ *Yeni teknoloji ve becerileri edinmede fırsat yaratırlar,*
- ▣ *çalışanların performansını geliştirmek için uygun ortamlar yaratırlar,*
- ▣ *Yaratıcı ve etkili çalışmayı teşvik eder.*

PROJE YÖNETİMİ

PROJENİN BELİRLENEN AMAÇ VE HEDEFLERİNE ULAŞMAK İÇİN OPTİMUM ÖRGÜTLENME VE KAYNAK KULLANIMI İLE YÜRÜTÜLEN KONTROLLÜ VE ORGANİZE EDİLMİŞ BİR SÜREÇTİR.

PROJE YÖNETİM SÜRECİ,

PROJENİN BAŞARI İLE YÜRÜTÜLMESİ VE SONUÇLANDIRILMASI İÇİN GEREKEN TÜM BILGI-BECERİ, ARAÇ VE TEKNİKLERİN PROJE EKİBİ TARAFINDAN PROJE FAALİYETLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN KULLANILDIĞI BİR SÜREÇTİR.

PCM(Project Cycle Management) Nedir?

- ▣ Uluslar arası kurum ve kuruluşlar,
- ▣ Uluslar arası projeler
- ▣ Etkinlik ve verimliliği hedefleyen
- ▣ Proje Yönetim yaklaşımı

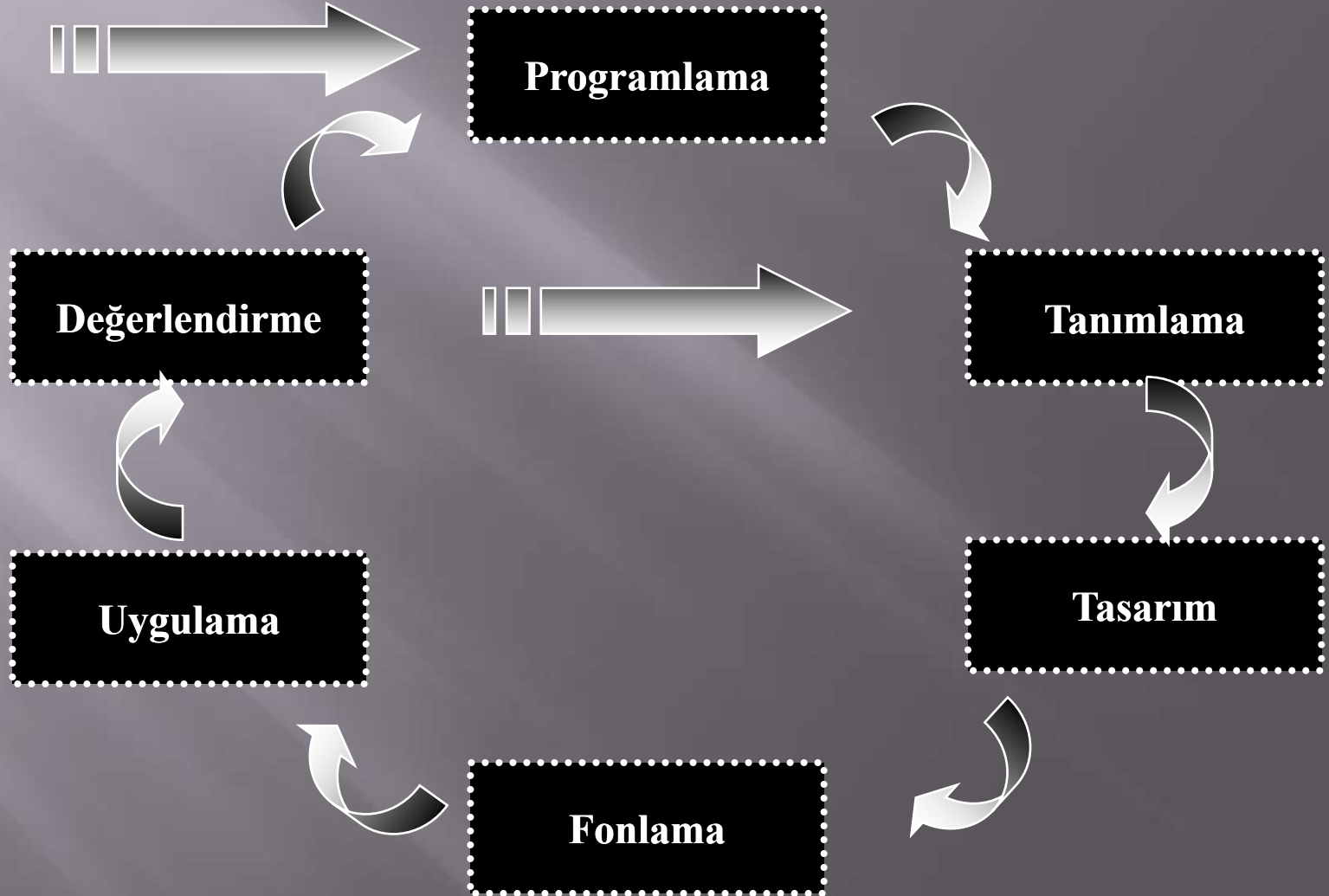
Neden PCM?

- ▣ Proje ve programların net ve gerçekçi amaçlara sahip olması,
- ▣ Uzun dönemde projenin faydalarını güçlendirecek “kalite” faktörlerinin belirlenmesi,
- ▣ Projenin ötesindeki politika ve stratejileri de gözetebilmek.

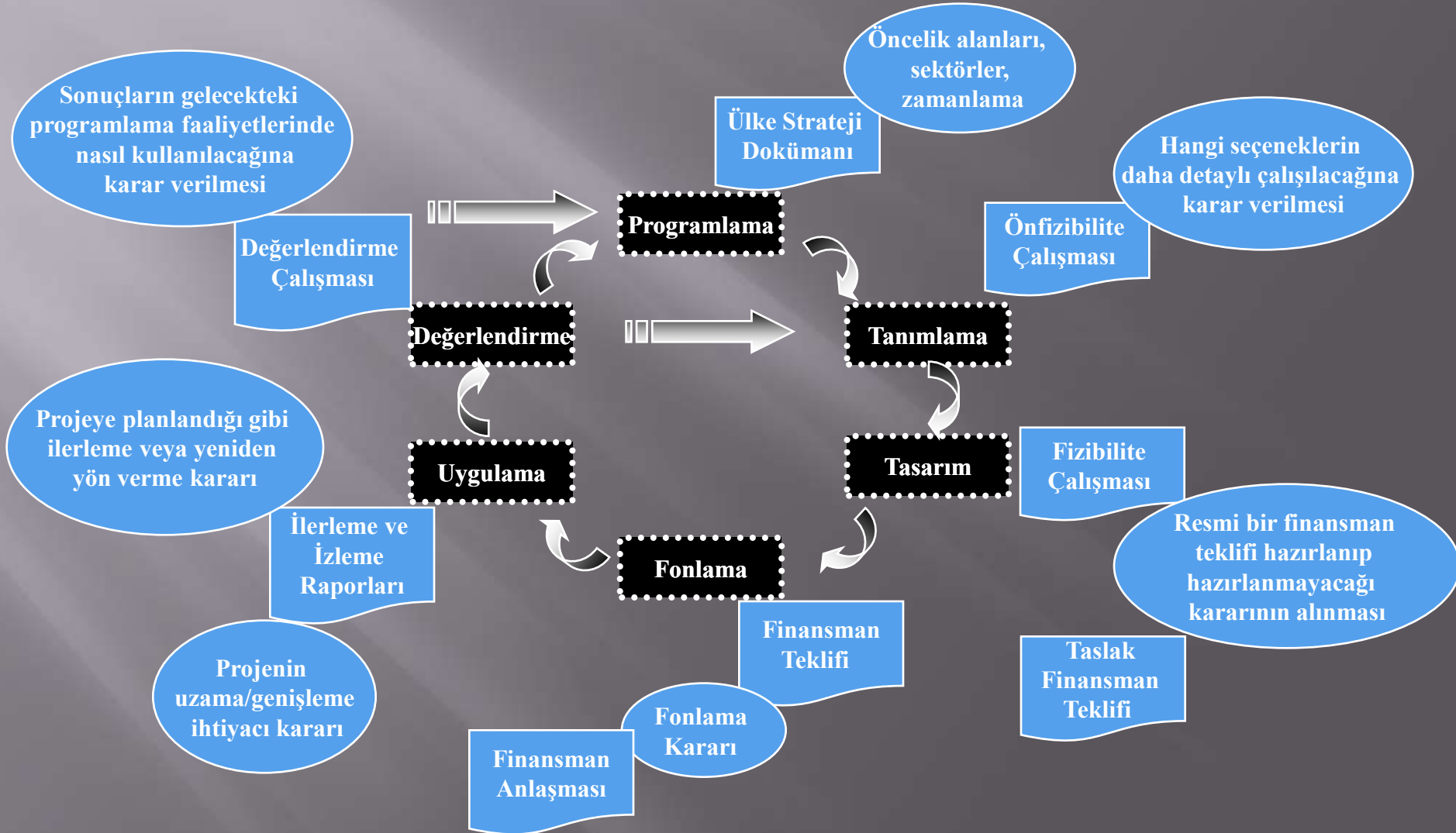
PCM Yaklaşımının İçeriği

- ▣ Proje Dögüsü kavramı,
- ▣ İlgı sahipleri analizi,
- ▣ Mantıksal Çerçeve,
- ▣ Önemli kalite faktörleri,
- ▣ Aktivite ve kaynak planlamaları,
- ▣ Standart ve tutarlı proje dokümantasyonu.

Proje Döngüsü

Proje Döngüsü'nde Temel Doküman ve Kararlar

PCM Kuralları

- ▣ Mantıksal Çerçeve Tablosu hazırlama,
- ▣ Her aşamada yeterli kalitede doküman üretimi,
- ▣ İlgili Grupların sürece dahil edilmesi,
- ▣ Proje Amacı etrafında odaklanma,
- ▣ Önemli Kalite parametrelerinin en baştan göz önünde tutulması.

PCM Rapor Formatı

1. **Özet**
2. **Arkaplan / Birikim:**
3. **Sektörel analiz ve problem analizi**, ilgi grubu analizini de içerecek şekilde
4. **Proje/program tanımı:** amaçlar ve bu amaçlara ulaşma stratejisi
  - Geçmiş deneyimlerden kazanılan dersleri ve diğer fon sağlayan kuruluşların aktiviteleri ile bağlantıları içerir.
  - Müdahalenin tanımı (amaçlar ve onlara ulaşmada kullanılacak strateji: projenin amacını, sonuçlarını, etkinliklerini ve temel göstergelerini içerir)
5. **Varsayımlar, riskler ve esneklik:**
6. **Uygulama düzenlemeleri:**
  - Fiziksel ve fiziksel olmayan düzenlemeler
  - Organizasyon ve uygulama prosedürleri
  - Zaman çizelgesi, uygulama takvimi
  - Tahmini tutar ve finansman planı
  - Özel koşullar ve hükümet/ortaklar tarafından gelen ölçümler
  - Gözleme ve değerlendirme
7. **Kalite faktörleri:**
  - Fayda sağlayanların katılımı ve sahipliği
  - Siyasi destek
  - Uygun teknoloji
  - Sosyo-kültürel yönler
  - Cinsiyet eşitliği
  - Çevre koruma
  - Kurumsal ve yönetsel kapasiteler
  - Finansal ve ekonomik olarak gelecek vaat eden

Ek: Proje Mantıksal Çerçeve Dokümanı -Logframe (içinde bulunulan aşamaya göre tamamlanmış veya çerçeve olarak)

PCM Aşamaları

- ▣ Analiz
  - Sorun Analizi,
  - İlgili Sahipleri Analizi,
  - Beklenti Analizi
  - Strateji Analizi
- ▣ Planlama
  - Mantıksal Çerçeve Tablosu

İlgi Grubu

Projeye konu olan sorunlara doğrudan veya dolaylı olarak taraf olan tüm gruplar:

- Projen faydalananlar,
- Potansiyel yandaş ve destekçiler,
- Potansiyel karşıtlar,
- Projeden zarar görme riski olanlar,
- Etkin proje tarafı olabilecek gruplar,

Projenin Katılımcıları

Projenin gerçekleştirilmesi için kaynak ve zaman ayıran kişi veya kuruluşlar Proje Katılımcıları olarak tanımlanır

PROJE MİSYONU

*projenin genel çerçevesiyle oluşum
veya gelişimine katkı sağlaması
beklenen politika ve/veya stratejik
hedeflerdir.*

Proje Misyonu

- ▣ Proje Misyonu Kamu veya AB'nin bölgesel/ sektörel politikaları ile bağlantıyı kurmalıdır.
- ▣ Projenin başarı ile tamamlanması Proje Misyonuna ulaşılmasını gerektirmez!

Projenin AMACI

belirlenmiş bir misyon çerçevesinde “Biz bu işi niçin yapıyoruz?” sorusuna verilen cevaptır.

projenin uygulanması sonucu gerçekleşmesi planlanan beklentiyi ifade eder.

Her projenin bir amacının olması tercih edilir.

Projenin HEDEFLERİ

Projenin HEDEFLeri, projenin amacına ulaşması için belirlenen strateji çerçevesinde elde edilmesi planlanan nihai performans kriteri/kriterleridir.

PROJENİN HEDEFLERİ

- Nicel ve ölçülebilir olmalıdır,
- Nitelik olarak tanımlanmalıdır,
- Performans kriterleri aracılığı ile izlenmelidir,
- Hedefler arasında çelişki yaratılmamalıdır,
- Hedefler arasında hiyerarşik bir sıralama zorunlu değildir, Hedefler tanımlanırken Projenin Amacı göz önünde bulundurulmalıdır,

Projenin HEDEFLERİ(dvm)

Proje amacına

- Ulaşılmasını doğrudan etkilemeyecek,
- Ulaşılmasında yeterli düzeyde katkı sağlamayacak,
- Ulaşılabilmesi proje sürecinde kontrol edilemeyecek,

varsayımlara dayanmamalıdır

Proje Hedefleri

- Proje Misyonu
- Proje Amacı
- Proje Sonuçları

Düzeyinde ayrı ayrı tanımlanmalıdır.

PROJE HEDEFTİ SMART OLMALIDIR

- Specific (kesin, açık)
- Masurable (Ölçülebilir)
- Available at an Acceptable Cost (Makul düzeyde maliyete sahip)
- Relevant (Amaç ile doğrudan ilgili)
  - Time Bound (Zaman belirten)

Hedef Örneđi

- ▣ Amaç: Kent pazarlarına kolay ulaşım,
- ▣ Gösterge : En yakın pazara ortalama yolculuk süresi,
- ▣ Miktar : Ortalama süre %25 azaldı,
- ▣ Kalite : Kış sezonunda,
- ▣ Hedef Grup : Tüm yolcular, kadın üreticiler,
- ▣ Yer : ..... Bölgesi
- ▣ Zaman : 2005

PROJE PERFORMANS KRITERLERİ

Projenin Hedeflerine ulaşmak için geçilmesi gereken ara aşamalardır ve projenin amaçlarına ve planlanan hedeflerine ulaşmada ara kontrol noktası işlevi görür

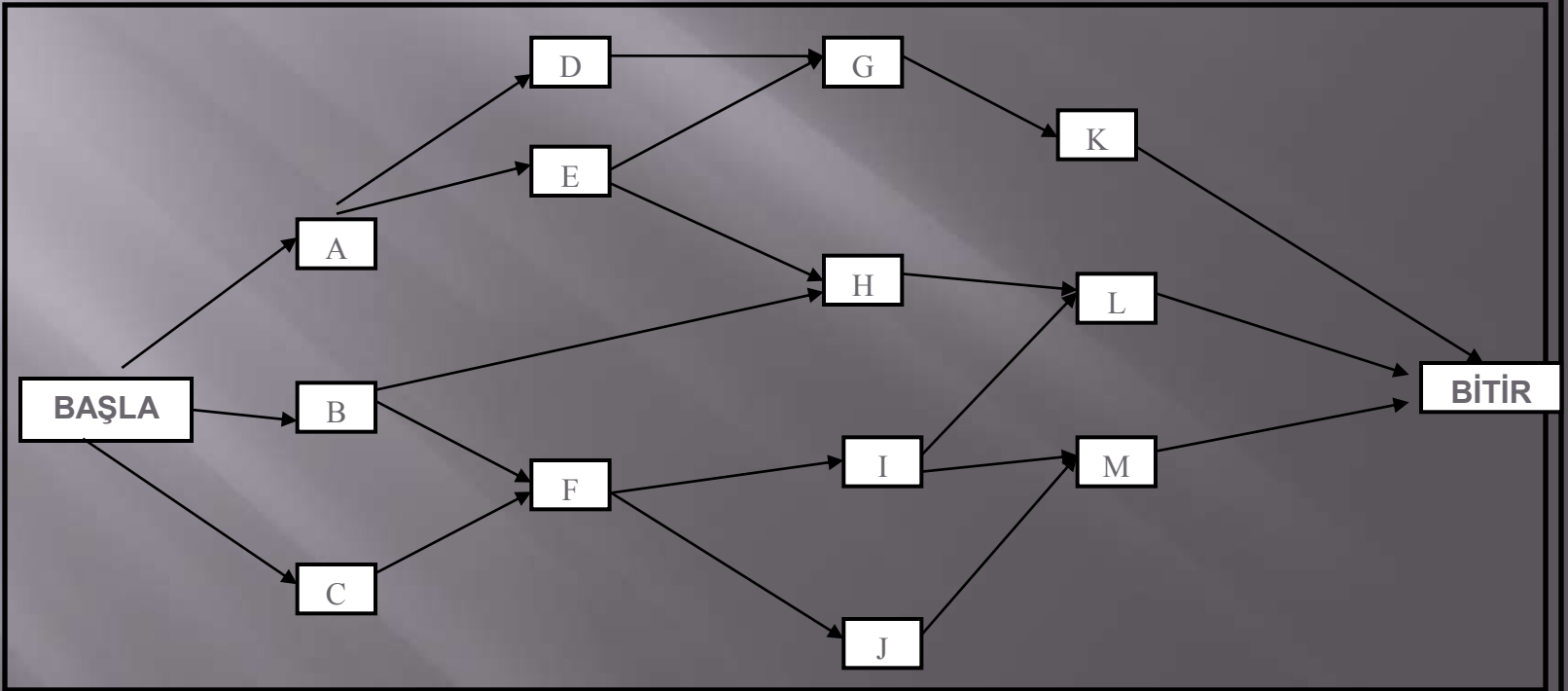
Proje Performans Kriterleri

- Proje Hedefleri Göstergelere dayalı belirlenmelidir,
- Gösterge=Performans Kriteri,
- Göstergeler Kanıtlama Kaynakları ile doğrulanmalıdır.

Performans Kriterleri - Aktivite

- ▣ Her performans kriteri bir proje sonucuna bağlanır,
- ▣ Her bir performans kriterine en az bir ana aktivite bağlanır,
- ▣ Ana aktivitelere Proje Mantık Diyagramı hazırlanır,
- ▣ Ana aktivitelere kaynaklar ve maliyetleri atanır.

Proje Mantık Diyagramı, projenin ara çıktılarının, aralarındaki önce-sonra ilişkilerinin dikkate alınarak mantıki olarak bir akış şeması şeklinde sıralanmasıdır.

DOĞRULAMA KAYNAKLARI

- Projenin hedeflerine ulaştığı, ara performans kriterlerinin elde edildiği proje ilgili taraflarına kanıtlanmalıdır.
- Bu nedenle nesnel ve güvenilir doğrulama kaynaklarına gereksinim vardır.
- Doğrulama Kaynakları tanımında;
İçerik,
Kimin temin edeceđi,
Temin dönemleri tanımlanmalıdır.

Dıřsal Koşullar

- ▣ Projenin başlaması için tamamlanması gerekli nkoşullardır,
- ▣ Projenin kontrolü dışındaki etkenleri içerir,
- ▣ Dıřsal koşullar faaliyetlerin gerçekleřtirilebilirlięi ve sürdürülebilirlięi ifade eder.

Varsayımlar

- ▣ *Projenin amaç ve hedeflerine ulaşılabilmesi bir kısım çevre koşullarına bağımlıdır.*
- ▣ *Proje sonuçlarını doğru veya dolaylı olarak etkileyebilecek olan bu çevre koşulları planlama aşamasında dikkate alınmalıdır.*

Varsayımlar

- ▣ *Proje sonuçlarını etkileyecek ve proje tarafından kontrol edilmesi, yönetilmesi, mümkün olmayan varsayımlar proje uygulama sürecinde dikkatle izlenmelidir.*
- ▣ *Proje sonuçlarını önemli ölçüde etkilemesi sözkonusu olan varsayımlar, proje planlama aşamasında kontrol altına alınması gereken bir proje hedefi olarak belirlenmelidir.*

Projenin ÇIKTILARI

- ▣ *Proje ÇIKTıları, önceden belirlenmiş hedeflere yönelik olarak elde edilmek istenen, sonuçlardır.*
- ▣ *Proje ÇIKTıları, biraraya getirildiklerinde hedeflerden birine veya birkaçına ulaşılmasını sağlayan sonuçlardır.*

Projenin ÇIKTILARI

- ▣ *Her proje hedefine yönelik en az bir Çıktı,*
- ▣ *Performans kriterlerine paralel olarak “Ara Çıktılar”,*
- ▣ *Ara çıktıların birbirleri arasındaki öncelik sıralaması proje sonuçlarının elde edilmesi için önemlidir,*

Projenin Kaynakları-GİRDİLER

Proje uygulama sürecinde, proje faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi buna bağılı olarak da proje çıktılarının elde edilmesi ve dolayısıyla projenin hedeflerine ve amacına ulaşılabilmesi için bir takım kaynakların kullanılması gerekmektedir.

Projenin Kaynakları-GİRDİLER

Projelerin gerçekleştirilebilmesi için gereken kaynaklar;

- ▣ *İnsan Kaynakları*
- ▣ *Finansman Kaynakları*
- ▣ *Bilgi Kaynakları ve*
- ▣ *Alet, Araç ve Gereçler*

Projenin Kaynakları-GİRDİLER

- ▣ *Nereden?*
- ▣ *Ne zaman?*
- ▣ *Nasıl?*

Projenin Kaynakları-GİRDİLER

- ▣ *İş Programına bağlı olarak Aktivite-Kaynak ilişkileri belirlenmelidir*
- ▣ *Planlama aşamasında insan kaynaklarının planlamasına özel bir önem verilmelidir*

Risk

Risk durumu, potansiyel sonuçları tam olarak bilinmeyen ve ayrı ayrı değerlendirilmeleri gereken iki ya da daha fazla alternatif yön arasında bir tercih yapmak gerektiğinde ortaya çıkar

Proje Riskleri

Proje riskleri, proje planlama aşamasında dikkate alınan “varsayımlar”ın gerçekleşmemesi veya varsayıldığının aksine bir durumun ortaya çıkması halinde karşılaşılan olumsuzluklardır.

Ancak, proje planlama surecinde dikkate alınan ve aksine gerçekleşme olasılığı düşük varsayımlar, proje için önemli ölçüde risk yaratmadıklarından proje kapsamında değerlendirilmelerine gerek yoktur.

PROJE RISKLERİ

Proje faaliyetlerinin dolayısıyla da proje amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebilecek olumsuzlukların gerçekleşme olasılığı

Proje Riskleri(dvm)

Gerçekleşme olasılığı düşük, ancak gerçekleşmesi halinde proje için kontrol edilemeyecek ölçüde büyük risk yaratan varsayımlar “yıkıcı faktör” (killer veya killing element) olarak tanımlanır.

Proje Riskleri

- Gerçekleşme olasılığı en yüksek, en önemli risk alanları belirlenir,
- Önlemler geliştirilir,
- Kontrol altında tutulmasına yönelik izleme faaliyetleri yapılır.

Proje Kısıtları

- ✓ *Mali Kısıtlar: Projeye ayrılan bütçe ve bütçenin kullanılabilme durumu.....*
- ✓ *Zaman Kısıtları: Proje çıktılarının elde edilmesi –müşterilere teslim edilmesi gereken son tarihler.....*
- ✓ *Kalite ile İlgili Kısıtlar: Ürün ve hizmetlerde şartnamelerle belirlenmiş olan standartlar..*

Proje Kısıtları(dvm)

Projelerin başarı ile tamamlanabilmesi için tüm kısıtların planlama aşamasında dikkate alınması ve müşteriler ve proje katılımcıları ile bu kısıtlar üzerinde tartışılması ve mutabakat sağlanması gereklidir

Proje Bütçesinin Oluřturulması

Her bir aktivitenin ayrı ayrı maliyet unsurlarının (ihtiyaç duyulan kaynakların) nitelik ve niceliklerinin belirlenmesi gerekir.

Mantıksal Çerçeve Tablosu

	Hedefler	Gösterge	Doğrulama	Varsayım
Proje Misyonu				
Proje Amacı				
Sonuçlar				
Aktiviteler		Kaynak	Maliyet	
				Önkoşul

■

	Intervention Logic	Objectively Verifiable Indicators	Sources Of Verification	Assumptions
Overall objectives	Misyon	Vizyonik Hedef		
Project Purpose	Amaç	Programın Nihai Hedefi		
Results	Çıktı	Hedefler		
Activities		Means Kaynaklar	Cost Maliyet	
				Pre-Conditions

Proje Kalite Faktörleri

- ▣ Faydalanacak Grubun Sahipliği,
- ▣ Genel Politikalar ile Uyumluluk,
- ▣ Uygun Teknoloji,
- ▣ Sosyo-Kültürel Konular,
- ▣ Cinsiyet Eşitliği,
- ▣ Çevre Korumacılığı,
- ▣ Kurumsal ve Yönetim Kapasitesi,
- ▣ Ekonomik ve Finansal Yapılabilirlik